

Justitieutskottets betänkande 2018/19:JuU4

Riksrevisionens rapport om utbytet av underrättelseinformation mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Riksrevisionen har granskat om Polismyndigheten och Säkerhetspolisen har ett ändamålsenligt utbyte av underrättelseinformation för att förebygga och förhindra våldsbejakande extremism och terrorism. Den samlade slutsatsen är att myndigheterna i stort har ett ändamålsenligt utbyte av information men att vissa förbättringar behövs på regional och lokal nivå. I rapporten lämnar Riksrevisionen rekommendationer till de granskade myndigheterna att fastställa formerna för informationsutbyte på regional nivå och att förbättra de tekniska förutsättningarna för utbytet. Riksrevisionen har inte lämnat några rekommendationer till regeringen.

Behandlade förslag

Skrivelse 2017/18:258 Riksrevisionens rapport om utbytet av underrättelseinformation mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Riksrevisionens rapport om utbytet av underrättelseinformation mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen	5
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Skrivelsen	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Riksrevisionens rapport om utbytet av underrättelseinformation mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen

Riksdagen lägger skrivelse 2017/18:258 till handlingarna.

Stockholm den 6 november 2018

På justitieutskottets vägnar

Fredrik Lundh Sammeli

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Andreas Carlson (KD), Tomas Tobé (M), Petter Löberg (S), Adam Martinen (SD), Maria Strömkvist (S), Johan Hedin (C), Linda Westerlund Snecker (V), Kristina Axén Olin (M), Katja Nyberg (SD), Joakim Sandell (S), Carina Ödebrink (S), Johan Pehrson (L), Henrik Vinge (SD), Rasmus Ling (MP), Ingemar Kihlström (KD) och Josefin Malmqvist (M).

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens skrivelse 2017/18:258 Riksrevisionens rapport om utbytet av underrättelseinformation mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. I skrivelsen redovisar regeringen sin bedömning av de iakttagelser som Riksrevisionen har gjort i rapporten För säkerhets skull – utbytet av underrättelseinformation mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen (RiR 2018:3).

Riksrevisionen överlämnade rapporten till riksdagen den 9 februari 2018, som i sin tur överlämnade rapporten till regeringen den 20 februari 2018. Regeringen överlämnade sedan sin skrivelse till riksdagen den 20 juni 2018.

Det har inte väckts någon motion med anledning av skrivelsen.

Utskottets överväganden

Riksrevisionens rapport om utbytet av underrättelseinformation mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

Riksrevisionens granskning

Bakgrund

Riksrevisionen har granskat utbytet av underrättelseinformation mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen under perioden 2015–2017. Granskningen har avgränsats till Polismyndighetens och Säkerhetspolisens utbyte av underrättelseinformation inom det område som Polismyndigheten benämner brottsaktiv inhemsk extremism (INEX) samt Säkerhetspolisens verksamhetsområden författningsskydd och kontraterror. Syftet har varit att undersöka om Polismyndigheten och Säkerhetspolisen har ett ändamålsenligt utbyte av underrättelseinformation för att förebygga och förhindra våldsbejakande extremism och terrorism.

Granskningen har resulterat i rapporten För säkerhets skull – utbytet av underrättelseinformation mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen (RiR 2018:3).

Riksrevisionens iakttagelser

Riksrevisionens samlade slutsats är att Polismyndigheten och Säkerhetspolisen i stort har ett ändamålsenligt utbyte av underrättelseinformation men att vissa förutsättningar för att utbyta information på regional och lokal nivå behöver förbättras.

Riksrevisionen bedömer att samverkan mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen har utvecklats i en positiv riktning sedan myndigheterna blev två separata myndigheter 2015. Då ingicks ett antal överenskommelser mellan myndigheterna i syfte att staka ut ett ramverk för deras samverkan. Överenskommelserna inbegriper dock endast indirekt hur utbytet av information ska gå till på regional och lokal nivå. Det är i stället överlämnat till den regionala nivån att utarbeta formerna för samverkan utifrån respektive regions behov och förutsättningar. Detta har medfört att samverkansformerna varierar mellan regionerna. Riksrevisionen anser att det finns behov av en starkare styrning av den regionala samverkan för att säkerställa att utbytet av underrättelseinformation på regional och lokal nivå ger bästa utfall. För att få

till stånd ett mer systematiskt och säkert informationsutbyte på regional nivå rekommenderar Riksrevisionen myndigheterna att gemensamt fastställa en tillräcklig lägsta nivå för utbytet av underrättelseinformation, i fråga om såväl omfattning som innehåll.

Riksrevisionen pekar också på att de tekniska förutsättningarna för att utbyta underrättelseinformation behöver förbättras på regional nivå för att göra en än mer säker, effektiv och spårbar delning möjlig. Exempelvis delar Säkerhetspolisens regionala sektioner mestadels information muntligt, vilket innebär att Polismyndigheten behöver hantera den mottagna informationen manuellt. Detta kan innebära en risk för att information missuppfattas av Polismyndigheten, eller förloras. Riksrevisionen rekommenderar därför myndigheterna att tillsammans utveckla de tekniska förutsättningarna för att kunna dela information digitalt.

Riksrevisionen har inte lämnat några rekommendationer till regeringen.

Regeringens skrivelse

Regeringen konstaterar att den sammantagna terrorhotnivån i landet fortsätter att ligga på en förhöjd nivå och att Säkerhetspolisen gör bedömningen att antalet individer i de våldsbejakande extremistiska miljöerna på några år har ökat från hundratals till tusentals. Regeringen anför vidare att nyckeln till ett framgångsrikt arbete för att förebygga att olika typer av attentat begås är bl.a. en fungerande samverkan mellan relevanta myndigheter och organisationer, såväl nationellt som internationellt.

I skrivelsen konstateras vidare att Polismyndigheten och Säkerhetspolisen utifrån sina respektive ansvarsområden båda arbetar med att värna säkerheten i samhället samt förebygga och förhindra terrorism och våldsbejakande extremism. För att myndigheterna ska kunna utföra sina uppdrag effektivt och få en så god lägesbild som möjligt av potentiella hot och risker finns det enligt regeringen ett betydande behov av samverkan mellan dem. En viktig del i denna samverkan är att myndigheterna utbyter underrättelseinformation med varandra.

Regeringen anför vidare att det mot bakgrund av hotet från terrorism och våldsbejakande extremism är mycket angeläget att underrättelseutbytet mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen fungerar väl. Regeringen välkomnar därför Riksrevisionens granskning och anser att det är tillfredsställande att den visar att utbytet av underrättelseinformation i huvudsak fungerar bra. Riksrevisionen pekar dock på att det finns behov av ett förbättrat informationsutbyte på regional nivå. Regeringen delar Riksrevisionens bedömning och konstaterar att även Polismyndigheten och Säkerhetspolisen i allt väsentligt instämmer i Riksrevisionens slutsatser. Enligt skrivelsen har myndigheterna under våren 2018 tillsatt en gemensam arbetsgrupp som ska lämna förslag på hur slutsatser och rekommendationer i rapporten ska omhändertas. Regeringen kommer enligt skrivelsen att hålla sig informerad om myndigheternas fortsatta arbete på området.

Genom den aktuella skrivelsen anser regeringen att Riksrevisionens rapport är slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

För att förebygga och förhindra terrorism och våldsbejakande extremism är det mycket angeläget att utbytet av underrättelseinformation mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen fungerar väl. Riksrevisionens granskning visar att myndigheterna i stort har ett ändamålsenligt underrättelseutbyte men att vissa förutsättningar för att utbyta information på regional och lokal nivå behöver förbättras. Utskottet ser därför positivt på att myndigheterna har tillsatt en gemensam arbetsgrupp som ska lämna förslag på hur Riksrevisionens slutsatser och rekommendationer ska omhändertas.

Utskottet delar regeringens uppfattning att Riksrevisionens granskning utgör ett värdefullt bidrag till ett förbättrat informationsutbyte mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen. Vidare anser utskottet att de rekommendationer som Riksrevisionen riktar till myndigheterna är lämpliga. Mot denna bakgrund föreslår utskottet att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2017/18:258 Riksrevisionens rapport om utbytet av underrättelseinformation mellan Polismyndigheten och Säkerhetspolisen.